

Raportointi hyvinvointilautakunnalle

Kehittämistarve	Mahdolliset alatavoitteet	Vastuutaho	Tavoitteiden edistymisen ohjelmakaudella (22-25)	Tavoitteiden saavutus: Vihreä – Tavoitetta edistetty Keltainen – Tavoitetta osittain edistetty Punainen – Tavoitteen toteuttamisesta ei ole aloitettu
Kotoutumisen edistämisen kehittämissyöryhmä kokoontuu noin neljä kertaa vuodessa edistään aktiivisesti kotoutumisen edistämistyön toteutumista.		Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen erityisasiantuntija	Kotoutumisen edistämisen kehittämissyöryhmä on ollut kokoontumatta 2/23-8/24 ajalla resurssipulan vuoksi. Kehittämissyöryhmä on jatkanut toimintaansa 9/24 alkaen.	
Kotouttamisohjelmatyö	1. Tavoitteiden seuranta ja raportointi (hyvinvoinniryhmä, kaupunginhallitus) 2. Kotouttamisohjelman kehittämis- ja uudistustyö seuraavalle ohjelmakaudelle 3. Ohjelmatyöhön liittyvä tiedonvälitys 4. Maahanmuuttajien kanssa toimivien tahojen keskinäisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön kehittäminen	Kehittämissyöryhmä	Kotoutumisen edistämisen kehittämissyöryhmä on ollut kokoontumatta 2/23-8/24 ajalla resurssipulan vuoksi. Kehittämissyöryhmä on jatkanut toimintaansa 9/24 alkaen. Seuraavan ohjelmakauden kehittämissyöryhmä aloitettiin. Kotoutumisen edistämisen kehittämissyöryhmä on ollut kokoontumatta 2/23-8/24 ajalla resurssipulan vuoksi. Kehittämissyöryhmä on jatkanut toimintaansa 9/24 alkaen.	
Maahanmuuttajien työelämään siirtymiseen liittyvien haasteiden ratkaiseminen ja ammattilaisten osaamisen lisääminen	1. työnantajayhteistyön kehittäminen	Työllisyyspalvelut	Työllisyyspalveluissa maahanmuuttajien osallisuutta palveluihin, työllistymistä ja työnantajayhteistyötä kehitetään aktiivisesti hanke- ja muussa yhteistyössä poikkitieteisesti sekä yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa (Startup Refugees Arctic Mentors -hanke, MoniNet). Työnantajalle tarjotaan palveluita vieraskielisten rekrytointiin tueksi International Rovaniemi-hankkeessa. Työnantaja kontaktoidaan aktiivisesti kohtaannon lisäämiseksi ja myös tapahtumien järjestämisen yhteydessä. Oma toimintaa ja verkostoyhteistyötä on kehitetty myös Vauhtia ammattisiirtymiin -hankkeessa. Työllisyyspalveluiden yhteyteen on perustettu International House Rovaniemi, joka tällä hetkellä toimii ESR-rahoituksen turvin, mutta pyritään vakiinnuttamaan. Se tarjoaa matalan kynnyksen palvelua asettautumisen, työnhauja ja irtäilyjyden tuen saralla kaikille vieraskielisille. Rekrytointitapahtumissa on huomioitu vieraskieliset asiakkaat monikielistä materiaalia ja kielitukea tarjoamalla.	
	2. nuorten maahanmuuttajien tukeminen urasuunnittelussa	Työllisyyspalvelut	Nuorten Ohjaamo -palveluihin maahanmuuttaneet asiakkaat siirtyvät pääsääntöisesti silloin, kun heillä on asiointiin riittävä suomenkielentaito. Kotojan ylittävälle nuorille, joiden asiointi tapahtuu tulkin avulla, on nimetty oma työntekijä, joka on osa Ohjaamo-tiimiä, mutta ei työskentele Ohjaamon tiloissa. Ohjaamolla maahanmuuttaneet asiakkaat saavat henkilökohtaista ohjausta urasuunnittelun ja heille esitään tilanteeseen parhaiten sovat tavat edetä kohti tavoitteita. Ohjaamolla on saatavilla suomeksi ja englanniksi ammattopäätöksen antamaa opinto- ja uraohjausta. Startup Refugees Arctic Mentors -hanke tukee myös nuoria.	
	3. tarjotaan maahanmuuttaja-asiakille henkilökohtaista tukea ja apua työnhakuun	Työllisyyspalvelut	Työllisyyspalvelut ja International House (IH) Rovaniemi tarjoavat yksilöllistä tukea työnhakuun sekä walk-in palveluna että pitempikestoisena yksilöohjauksena. Lisäksi IH järjestää erilaisia työpajoja ja infoja työnhakuun ja asettautumiseen liittyen kohderyhmälle. Työelämäinfoja järjestetään yhteistyössä esimerkiksi Rovalla-opiston, Moninetin sekä kaupungin kotoutumispalveluiden kanssa. Tulkkauksella järjestetään tarpeen mukaan. Työnhakijoita ohjataan myös muihin alueen palveluihin mm. Start-up Refugees toimintaan, yksilöllisen tarpeen mukaan.	
	4. palveluiden kehittäminen yhdessä verkostojen kanssa	Työllisyyspalvelut, kotoutumispalvelut	Reilu työelämä infoja Pakolaisavun, Rovalla-opiston, MoniNetin, Rovaniemen International Housen yhteistyönä arabiksi, kurdisorankiksi, selkosuomeksi, ukrainaksi, englanniksi ja persiaksi vuonna 2024. Kesätyöinfoja 2 kpl vuonna 2024 yhteistyössä Moninetin, Roi kpi työllisyyspalveluiden ja kotoutumispalveluiden kanssa kesätyöselestä ja kesätöiden hakemisesta. Työllisyyspalveluista on myönnetty kumppanuuksavustusta MoniNet toimintaan ja toiminta-avustusta Arktisten maahanmuuttajien toimintaan tämän kohderyhmän tavoittamiseksi ja toimintojen järjestämiseksi. Myös International Rovaniemi-hanke kehittää verkoston koordinaatiota ja yhteistyötä erilaisten verkostotyöpaikkojen kautta sekä järjestämällä yhteistyössä erilaisia tapahtumia kohderyhmälle.	
Monimuotoisen rekrytointin edistämisen Rovaniemen kaupungin organisaatiossa	Edistetään monikulttuuristen harjoittelijoiden ja työntekijöiden vastaanottamista työyhteisöihin	Henkilöstöpalvelut	Kaupungilla on käytössä anonyymi rekrytointi, jossa hakijan henkilötiedot kuten nimi, osoite, ikä, sukupuoli eivät näy rekrytoijalle hakemusten käsittelyvaiheessa. Tämä kannustaa monimuotoisista taustoista tulevia ihmisiä hakemaan tehtäviä. Lisäksi kaupunki tukee EU:n virallisten työkielten (ml. suomi) opiskelua 80€/vuosi	
Syrjäytyneiden maahanmuuttajien tavoittaminen	1. perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheissa olevat nuorten kotoutumisen tukeminen ja koulutus- ja työelämäpolun tukeminen	Koulutuspalvelut	Laajennettu oppivelvollisuus astui voimaan 1.8.2021 (Oppivelvollisuuslaki 1214/2020) ja oppivelvollisuus ulotettiin 18 ikävuoteen. Uuden lainsäädännön myötä oppivelvollisen asuinkunnalle tuli uusia vastuuta oppivelvollisia valvonnassa ja ohjauksessa oppivelvollisuuskohtautusten eri vaiheissa. Nivelvaiheen opinnout yhdistettiin tutkintoon valmistavaksi (TUVA) opetuksiksi. Rovaniemen kaupunki on järjestänyt TUVA -opetusta yhteistyössä REDU:n, Luovin ja Rovatin kanssa 2022-2024. Rovaniemen kaupunki saa TUVA-järjestämisluvan 20.12.2024 ja lukuvuodesta 2024-2025 alkaen kaupungin järjestämänä toimii ns. Kiek-TUVA-ryhmä, joka tukee erityisesti monikielisiä opiskelijoita. Lukuvuonna 2025-2026 käynnistetään maahanmuuttajataustaisille nivelvaiheen opiskelijoille uusi ryhmä yhteistyössä Rovatin kanssa, mikä jatkossa turvaa opiskelijoille useamman vuoden kielillisen tuen tarvittaessa.	
	2. Koulutuksen ja työn ulkopuolella olevien NEET-nuorten (koulutuksen ja työn ulkopuolella olevien nuorten) tavoittaminen	Koimas sektori ja nuorisopalvelut	MoniNetin matalan kynnyksen toiminta tarjoaa mahdollisuuksia osallistumiseen: kieliryhmät, toiminnalliset ryhmät, ohjaus ja neuvonta, tarvittaessa henkilökohtainen tuki ja ohjaus esim. suomen kielessä. Etsivä nuorisotyö auttaa esimerkiksi koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella olevia NEET-nuoria pääsemään koulutukseen, työhön tai muuhun heidän tarvitsemaan palveluun. Palvelu on tarkoitettu 15-28-vuotiaille nuorille, jotka ovat tuen tarpeessa. Etsivän nuorisotyön työntekijät ovat läsnä nuorten keskuudessa ja tarjoavat mahdollisuuden turvalliseen ja luottamukselliseen keskusteluun aikuisen kanssa. Etsivään nuorisotyöhön osallistuminen on nuorille vapaaehtoista, maksutonta ja luottamuksellista. Etsivä nuorisotyö tavoittaa NEET-nuoret jatkautuvan nuorisotyön, nuorisohjaajien tai muiden yhteistyökumppaneiden kautta. Nuorten Ohjaamoon ohjautuville NEET-nuorille tarjotaan yksilöllisen tarpeen mukaisia palveluita huomioiden nuorten kielitaito. Työhakijakäisille nuorille tarjotaan työllisyyspalveluiden lisäksi yhteistyökumppaneiden ja Kelan kuntouttavia palveluita.	
	3. Maahanmuuttajanaisten tavoittaminen	Koimas sektori ja hyvinvointipalvelut	MoniNetin matalan kynnyksen toiminta tarjoaa mahdollisuuksia osallistumiseen: kieliryhmät, toiminnalliset ryhmät, ohjaus ja neuvonta, tarvittaessa henkilökohtainen tuki ja ohjaus esim. suomen kielessä. Kotoutumispalvelut ja MoniNet tekevät tiivistä yhteistyötä eri asiakasohjauksessa. MoniNetin tiloissa kokoontuu Redun Sie osaat ja kuulet -hankkeen ryhmä, joka on suunnattu kotolähdelle vuosina 2024-2025. Ikääntyville ukrainankielisille järjestettiin tulkattu tutustumiskäynti MoniNetin 2024 (yhteistyössä Roi kpi kotoutumispalvelut ja MoniNet). Arktiset Maahanmuuttajat Ry on järjestänyt v. 2024 kaupungin myöntämällä toiminta-avustuksella naisten osallisuutta ja hyvinvointia lisäävää vapaa-ajan toimintaa. Kotoutumislain uudistuksen myötä kotoutumispalveluiden tehtävänä on tavoittaa kotona lapsia hoitavia vanhempia kotoutumista tukevien palveluiden piiriin, ja asiakasohjausta on tehty edellä mainittuun kotilähdelle ja työttömille naisille kohdennettuun Redun Sie osaat ja kuulet hankkeen toimintaan. Maahanmuuttajaperheiden kotoutumista edistävän verkoston yhteistyönä on järjestetty vanhemmille perhe-elämään liittyviä infoja eri teemoilla. Verkostossa ovat mukana mm. kotoutumispalvelut, Laphan perhekeskus, MoniNet, MLL:n ja Lapin ensi- ja turvakoti.	
Hyvien väestösuhteiden edistämisen maahanmuuttajien ja muiden väestöryhmien välillä	1. Palveluja ja tapahtumia järjestävät yksiköt ottavat maahanmuuttajat ja hyvien väestösuhteiden edistämisen huomioon tapahtumia järjestäessään	Kaikki järjestävät tahot	Elinvoimapaalveluiden eri yksiköissä on kehitetty vieraskielisten palveluita. Maahanmuuttajien tarpeet on huomioitu tapahtumajärjestämisessä ja palveluiden saavutettavuutta suunniteltaessa mm. järjestämällä kielitukea, tulkkauksia ja muiden palveluiden saavutettavuutta tukien sekä hankevaroin toimintaa kehitetään (International House -esiseivitys ja International Rovaniemi-hanke). Kolmannen sektorin yhteistyössä on soimittu kumppanuutta Monikulttuurikeskus MoniNetin kanssa ja avustustoimintaa kohdennettu Arktiset Maahanmuuttajat Ry toimintaan sekä osallistuttu kuntarahoituksella Startup Refugees Arctic Mentors -hankkeeseen v.2024-2026 tukien maahanmuuttajien osallisuutta, työllistymistä ja työnantajien rekrytointivalmiuksia sekä monimuotoisuusosaamista. Koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluiden kaikessa toiminnassa huomioidaan myös huoltajien eri taustat, ml. maahanmuuttajat.	
	2. Kehitetään maahanmuuttajien harrastustoimintaa	Vapaa-ajan palvelut	Vuonna 2024 järjestetty harrastusinfo yhteistyössä (Rovalla/MoniNet, Roi kpi/ kotoutumispalvelut, Roi kpi/ nuorisopalvelut tulkattuna somalin ja ukrainan kielellä ja järjestetty tutustumiskäynti bigniksi tulkattuna Mondelle 2024 ja ukrainaksi tulkattu tutustumiskäynti Ounareille 2023. Nuorisopalveluiden harrastusreseptistä välitetty tietoa Laphan maahanmuuttajajäsenistöön sekä MoniNetin ja kotoutumispalveluiden henkilöstölle. Harrastamisen Suomen mallin oppilaiden ja huoltajien käsikirjat on käännetty ukrainaksi ja englanniksi. Harrastusreseptihin liittyvissä keskusteluissa on hyödynnetty tarvittaessa tulkkauksipalveluita. Kulttuurisen nuorisotyön keskuksessa Monitoriala Mondella toimii useita monikielisiä ryhmiä, jotka on suunnattu erityisesti suomea ei äidinkielenä puhuville, näitä ovat mm. International Evening, Boardgames in English, Kielikahvila, International Band. Rovaniemen kaupungin kulttuuritoimisto järjesti viikoittaisia taidetoimintaa ukrainalaisperheille vuosina 2022 sekä 2023.	

	3. Kehitetään kaksisuuntaista kansalais-, kerho-, ystävä-, vertaistuki- ja vapaaehtoistoimintaa	Kolmas sektori	MoniNet, SPR ja Neuvokas tarjoavat mahdollisuuksia saada tukea vapaaehtoistoiminnan kautta tai toimia itse vapaaehtoisena erilaisissa tehtävissä. Rovalla/ MoniNet tarjoaa monikulttuurisen vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia: mm. kotokaveritoiminta, vapaaehtoiset ohjaamassa ryhmiä tai mukana puuhaajana, monikulttuuristen tapahtumien järjestäminen jne. Punaisten ristin Rovaniemen paikallisosasto tukee maahan muuttaneita ruoka-aputoiminnalla, kohtaamispaikoissa sekä ystävätoiminnan välityksellä ja viranomaisten tukena. Rovaniemen Neuvokas/MIELI Rovaniemen seudun mielenterveys ry tukee maahan muuttaneita tarjoamalla kielienopiskelun ja työelämän tutustumisen paikkoja, ruoka-aputoiminnalla, sekä kohtaamispaikka- ja ryhmätoiminnalla ja tapahtumilla. Neuvokasta tuetaan ja ohjataan muiden järjestöjen toimintojen ja tuen piiriin, sekä mahdollistetaan monikulttuuristen yhdistysten toimintaa Kansalaistalon tiloilla. Kirjaston kielikahvila toimii aktiivisesti Rovaniemen kaupungilla. Arkiset maahanmuuttajat (AMA) yhdistys toteuttaa ja kehittää aktiivisesti kaksisuuntaista monikulttuurista toimintaa, joka pohjaa vahvasti maahanmuuttaneiden omin toiveisiin. Toiminta sisältää muun muassa kielen, paikallisuuden ja kulttuurin oppimista, kulttuurien vaihtoa, erilaisia vapaa-ajan toimintaa ja tapahtumia.		
	4. Varhaiskasvatuksessa ja kouluissa edistetään kaksisuuntaista kotoutumista lasten ja heidän huoltajiensa kanssa arjen kohtaamisissa, vanhempanäköisissä ja kotihin suunnatussa viestinnässä.	Varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut	Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa edistetään kotoutumista osana laadukasta varhaiskasvatusta ja esiopetusta. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa maahanmuuttajataustaiset lapset ovat osa lapsiryhmää inklusiivisen varhaiskasvatuksen mukaisesti. Kaupungin varhaiskasvatuskäsiöihin on nimetty henkilö ns. RoReimari-vastaava, jonka kautta pyritään lisäämään varhaiskasvatustyön henkilöstön kieli- ja kulttuuritietoisuutta. Varhaiskasvatus/ RoReimari vastavaa mainittu esiopetuksen opetussuunnitelmissa ei sidottu rakenteisiin. Varhaiskasvatukseen, esi- ja alkuopetukseen saatiin rahoitusta työ- ja elinkeinoministeriöltä kieli- ja kulttuurikoordinaattorin työhön. Työ alkoi 1.8.2025 ja työntekijän työtehtävin kuuluu mm. kotoutuvien lasten ja heidän perheidensä tukemiseen. Samalla kehitetään kotoutumispalveluiden, varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja alkuopetuksen yhteistyötä. Koulutuspalvelut on laatinut yhteistyössä MoniNetin kanssa ohjeet Wilma-järjestelmän käyttöön eri kielillä. Harrastamisen Suomen malli –hankkeen kerhoja on suunnattu peruskoulujen maahanmuuttajapilalle. Peruskouluhin on laadittu monikielisten oppilaiden opetusta koskeva opas, missä korostetaan kodin ja koulun yhteistyön merkitystä.		
Kotouttamistyön osaamisen lisäämiseen liittyvien koulutustarpeiden kartoittaminen		Kehittämisyöryhmä	KASO (varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut) kartoittaa lukuvuoden 2025-2026 täydennyskoulutustarpeita opetushenkilöstöltä laajemmin, missä yhteydessä mahdolliset kotouttamistyöhön liittyvät koulutustarpeet tulevat esille. Lisäksi ollaan laadittu monikielisten oppilaiden oppaat perusopetukseen ja lukioon, joiden tarkoituksena on lisätä opetushenkilöstön osaamista.		
Kehitetään tiedottamista palveluista ja tapahtumista sekä monipuolistetaan tiedotuskanavia.	1. Tehostetaan tiedonkulkua eri toimijoiden kesken: viestinnän edustaja on aktiivisesti mukana kotouttamisen kehittämisyöryhmän tapaamisissa.	Viestintä, osallisuus- ja markkinointipalvelut	Alkuaan osallistumisessa on ollut tiedonkuluun liittyvää ongelmaa (kutsut eivät ole tulleet penille), mutta jatkossa viestinnän edustaja on paikalla tapaamisissa.		
	2. Viestintä, osallisuus- ja markkinointipalvelut selvittää, minkä viestintäkanavien kautta maahanmuuttajat parhaiten tavoittaa. Lisäksi määritellään keskeiset yhteistyökumppanit, joiden avulla tavoittaminen on mahdollista		12/2023 käyty keskustelu yhdessä Rovalan, MoniNetin, yliopiston, ammattikorkeakoulun edustajien kanssa maahanmuuttaneiden tavoittamisesta ja keskeisimmistä kanavista tähän. 1/2025 kootti listaus yhteistyökumppaneista, joiden kautta maahanmuuttajat voidaan tavoittaa		
	3. Viestintä, osallisuus- ja markkinointipalvelut tarjoaa alustat monikieliseen viestimiseen (mm. tapahtumakalenteri, harrastuskalenteri ja englanninkieliset sivut) ja koulutusta työkalujen käyttöön.		*Englanninkielisten verkkosivustojen uudistaminen. Palveluviestintä tehdään kotoutumispalveluiden tarpeiden lähtökohdista yhteistyössä International Rovaniemi –hankkeen kanssa 2025 aikana. International Rovaniemi –sosiaalisen median kanavat yhteistyössä International Rovaniemi –hankkeen kanssa vuoden 2025 ensimmäisen neljänneksen aikana. *Tapahtumakalenterin ja harrastuskalenterin koulutus kotoutumispalveluiden tarpeisiin. *Tapahtuma- ja harrastuskalenterien sisältö englanninkielisten käännösten kouluttaminen tapahtumien ja harrastusten järjestäjille.		
	4. Viestintä, osallisuus- ja markkinointipalvelut päivittää englanninkieliset verkkosivut vuoden 2023 aikana.		4. Kts. Yllä: sivustouudistusta tehdään vuoden 2025 ensimmäisen neljänneksen aikana yhteistyössä International Rovaniemi –hankkeen kanssa		
	5. Viestintä, osallisuus- ja markkinointipalvelut päivittää kriisiviestintäsuunnitelman siitä osin, miten eri kieliyhdyt huomioidaan kriisitilanteissa.		5. 1/2025 on koottu lista yhteistyökumppaneista, joiden kautta kaupunki tavoittaa vieraskielistä väestöä kriisitilanteissa. Päivitykset kriisiviestintäsuunnitelmaan tehdään alkuveikään 2025 aikana samalla, kun kriisiviestintäsuunnitelmaa päivitetään muiden erityisryhmien osalta.		
Lisätään maahanmuuttajien omia vaikuttamismahdollisuuksia heitä koskevissa asioissa	1. Selvitetään, mitä kanavia pitkin maahanmuuttajia voidaan kuulla kaupunkia ja sen toimintoja kehittäessä.	Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut.	Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut on alkuvuonna 2025 koonnut listan yhteistyökumppaneista, joiden avulla kaupunki voi tavoittaa maahanmuuttajia erilaisissa viestintätilanteissa. Listasta voidaan hyödyntää esimerkiksi kyselyjen yhteydessä.		
	2. Tarjotaan maahanmuuttajille mahdollisuus kertoa näkemyksensä kotouttamistyön onnistumisesta ja kehittämisestä kerran ohjelmakaudessa ja samassa yhteydessä kuullaan myös muita rovanimeläläisiä.	Kehittämisyöryhmä	Tavoitteeseen ei ole päästy. Kotoutumisen edistämisen kehittämisyöryhmä on ollut kokoonnutta 2/23-8/24 ajalla resurssipulan vuoksi. Kehittämisyöryhmä on jatkanut toimintaansa 9/24 alkaen.		
	3. Tunnistetaan asiat, joissa myös maahanmuuttajia tulisi erityisesti kuulla. Ko. kyselyt käännetään tarvittaville kielille ja varmistetaan kuulluksi tuleminen verkostoyhteistyön avulla	Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut (yhteistyökumppanina mm. Moninet ja Rovala sekä korkeakoulut)	Osallistuvan budjetoinnin ideointi ja äänestys ovat olleet myös englanniksi ja niistä on viestitty mm. korkeakoulujen kansainvälisyyspalveluiden, Arktisten maahanmuuttajien ja MoniNetin kautta. Muistakin kyselyistä ja osallisuustilaisuuksista on aktiivisesti viestitty myös maahanmuuttajat tavoittaville verkostoille.		
	Lisäksi jokainen palveluja kehittävä taho vastaa siitä, että myös maahanmuuttajia kuullaan heitä koskevissa asioissa. Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut tarjoavat tukea osallisuusmahdollisuuksien järjestämiseen	Jokainen palveluja kehittävä taho	Varhaiskasvatus ja esiopetus: Maahanmuuttajataustaisten lasten vanhemmat ovat luonnollinen osa asiakkaita ja heidän kieli- ja kulttuuritaustansa huomioidaan varhaiskasvatusta ja esiopetusta suunniteltaessa, toteutettaessa ja arvioitaessa. Sama pätee koulutuspalveluissa (eli perusopetus ja lukio).Esiopetussuunnitelman perusteet on päivitetty keuhällä 2025 ja siinä on huomioitu kielitietoista esiopetusta ja määritelty opetuskielen tukipetusta.		
Kootaan yhteen toimialojen ja kolmannen sektorin laatimia prosessikuvausmaahanmuuttaja-asiakkaiden palveluista		Kehittämisyöryhmä	Varhaiskasvatus: Perusopetukseen valmistavaan esiopetukseen hakemisesta on tehty prosessikuvaus. Hyödynnämme ÖPH:n sivujen materiaaleja: Tietoa varhaiskasvatuksesta vanhemmille ja huoltajille sekä Tietoa varhaiskasvatuksesta maahanmuuttajataustaisille vanhemmille ja huoltajille.		
Kehitetään palvelutarjotin maahanmuuttajille		Kehittämisyöryhmä	Uudistuneen Laki kotoutumisen edistamisestä 1.1.2025 alkaen myötä on kunnan velvollisuutena muodostettu uusi dokumentti nimeltä Kotoutumisohjelma, joka kuvaa kunnan lakisäätöistä peruspalveluita ja muita kotoutumista edistäviä palveluita Rovaniemellä. Palvelutarjotin on julkaistu Työllisyys- ja Kotoutumispalveluiden verkkosivuilla (Tietoa maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyen - Rovaniemi - Arktinen pääkaupunki) ja sitä päivitetään jatkossakin Rovaniemen kotoutumisen edistämisen monialaisen yhteistyöryhmän avulla ja tavoitellen mukaan myös uusia toimijoita kuvaamaan kotoutumista tekeviä palveluitaan. Palvelutarjottimen tavoitteena on edistää maahanmuuttajien osallisuutta, toimijoiden välistä yhteistyötä ja palveluiden saavutettavuutta. Kotoutumisohjelman mukaiset palvelut ovat nähtävillä verkkosivuilla.		
Laaditaan malli, jolla kotouttamisen tulot ja menot saadaan näkyviin.		Kehittämisyöryhmä Talouspalvelut	Kotoutumisen edistämisen kehittämisyöryhmä on ollut kokoonnutta 2/23-8/24 ajalla resurssipulan vuoksi. Kehittämisyöryhmä on jatkanut toimintaansa 9/24 alkaen. Elinvoimapalveluiden on mahdollista eritellä oman toimintansa osalta kotoutumisen edistämisen tehtävään suunnattuja tuloja ja menoja. Kotoutumisen tulojen ja menojen näkyviksi saaminen on haastavaa, sillä jokainen palveluita järjestävä taho on osaltaan vaikuttamassa maahanmuuttajien kotoutumisen tuloihin ja menoihin. Kotoutumispalveluilla on omat seurantakohteensa, joita kuitenkin käyttävät vain elinvoimapalveluiden alle olevat kotopalvelut. Talousraportointia on kehitetty elinvoimapalveluissa erityisesti vuoden 2025 aikana ja sen kehittämistä jatketaan seuraavalla ohjelmakaudella niin, seuranta olisi jatkossa helpompaa ja luotettavampaa.		
Pakolaisten laskennallisia korvauksia käytetään kotouttamisen painopisteiden mukaisiin toimiin. Käytetään kotouttamistyön kustannuspaikkoja talouden seurantaan kunnan kotoutumispalveluissa.		Elinvoiman toimiala Talouspalvelut	Kotoutumispalveluissa seurataan pakolaisten laskennallisten korvausten kohdentumista ja käyttöä pakolaisten vastaanoton sekä kotoutumista tukeviin palveluihin. Laskennallisia korvauksia kohdennetaan pakolaisten vastaanottoon, tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden, tulkittamisen ja ryhmämuotoisen toiminnan järjestämiseen ja lakisäätöisten alkukartoitusten/osaamisen kartoitusten ja kotoutumissuunnitelmien laatimiseen työvoiman ulkopuolella oleville pakolaistaustaisille asiakkaille. Uudistuneen Laki Kotoutumisen edistamisestä 1.1.2025 alkaen myötä laskennallisten korvausten määrin ja perusteisiin tuli muutoksia. Laki kotoutumisen edistamisestä sekä laki työvoimapalvelujen järjestämisestä sisältävät paljon yhtymäkohtia ja myös AURA-käsikirjan mukaiset talousraportoinnin palveluluokittukset liittyvät kotoutumisen ja pakolaisten palveluiden osalta joihin verran. Pakolaisten laskennallisia korvauksia käytetään kotouttamisen painopisteiden mukaisiin toimiin, lisäksi palkkatuen, starttirahan, työvoimaviranomaisen maksamien kulkukorvausten käyttöä kotoutujan osalta seurataan paikallisella ja valtakunnallisella tasolla.		
Maahanmuuttajien kotoutumiselle määritellään ohjelmayöryhmän osana seurattavat laadulliset ja määrälliset mittarit.		Kehittämisyöryhmä	Tavoitteeseen ei ole päästy. Kotoutumisen edistämisen kehittämisyöryhmä on ollut kokoonnutta 2/23-8/24 ajalla resurssipulan vuoksi. Kehittämisyöryhmä on jatkanut toimintaansa 9/24 alkaen.		